

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

28. dubna 2022*

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice Rady 2014/24/EU – Zadávání veřejných zakázek – Článek 63 – Využití způsobilosti jiných subjektů skupinou hospodářských subjektů – Možnost veřejného zadavatele vyžadovat, aby určité stěžejní úkoly byly vykonávány účastníkem této skupiny – Vnitrostátní právní úprava, která stanoví, že zmocněný podnik musí splňovat kritéria a uskutečňovat plnění ve většinovém poměru“

Ve věci C-642/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Consiglio di giustizia amministrativa per la Regione siciliana (Rada správního soudnictví pro region Sicílie, Itálie) ze dne 14. října 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 27. listopadu 2020, v řízení

Caruter Srl

proti

S. R. R. Messina Provincia SCpA,

Comune di Basicò,

Comune di Falcone,

Comune di Fondachelli Fantina,

Comune di Gioiosa Marea,

Comune di Librizzi,

Comune di Mazzarrà Sant' Andrea,

Comune di Montagnareale,

Comune di Oliveri,

Comune di Piraino,

Comune di San Piero Patti,

* Jednací jazyk: italština.

Comune di Sant' Angelo di Brolo,

**Regione Siciliana – Urega – Ufficio regionale espletamento gare d' appalti lavori pubblici
Messina,**

Regione Siciliana – Assessorato regionale delle infrastrutture e della mobilità,

za přítomnosti:

Ditta individuale Pippo Pizzo,

Onofaru Antoninu Srl,

Gial Plast Srl,

Colombu Biagio Srl,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení C. Lycourgos, předseda senátu, S. Rodin (zpravodaj), J. C. Bonichot, L. S. Rossi
a O. Spineanu Matei, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Ditta individuale Pippo Pizzo R. Rotiglianem, avvocato,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s C. Colelli, avvocato dello Stato,
a de M. Cherubinim, procuratore dello Stato,
- za Evropskou komisi G. Wilsem, G. Gattinarou a P. Ondrůškem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez
stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 63 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. 2014, L 94, s. 65), ve spojení se zásadami svobody usazování a volného pohybu služeb uvedenými v člancích 49 a 56 SFEU.

- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi společnostmi Caruter Srl na straně jedné a S. R. R. Messina Provincia SCpA (dále jen „SRR“), Comune di Basicò (obec Basicò, Itálie), Comune di Falcone (obec Falcone, Itálie), Comune di Fondachelli Fantina (obec Fondachelli Fantina, Itálie), Comune di Gioiosa Marea (obec Gioiosa Marea, Itálie), Comune di Librizzi (obec Librizzi, Itálie), Comune di Mazzarrà Sant’Andrea (obec Mazzarrà Sant’Andrea, Itálie), Comune di Montagnareale (obec Montagnareale, Itálie), Comune di Oliveri (obec Oliveri, Itálie), Comune di Piraino (obec Piraino, Itálie), Comune di San Piero Patti (obec San Piero Patti, Itálie), Comune di Sant’Angelo di Brolo (obec Sant’Angelo di Brolo, Itálie), jakož i Regione Siciliana – Urega – Ufficio regionale espletamento gare d’appalti lavori pubblici Messina (region Sicílie – Urega – Regionální úřad v Mesině pro zadávací řízení na veřejné stavební práce, Itálie) a Regione Siciliana – Assessorato regionale delle infrastrutture e della mobilità (region Sicílie – regionální ředitelství infrastruktury a mobility, Itálie) na straně druhé, ve věci zadání veřejné zakázky na služby odvozu, sběru a přepravy tuhého tříděného a netříděného komunálního odpadu, jakož i jiných služeb veřejné hygieny ve 33 obcích sdružených v rámci SRR.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 1 a 2 odůvodnění směrnice 2014/24 zní:

- „(1) Zadávání veřejných zakázek orgány nebo jménem orgánů členských států musí být v souladu se zásadami zakotvenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie (dále jen ‚Smlouva o fungování EU‘), zejména zásadami volného pohybu zboží, svobody usazování a volného pohybu služeb, jakož i se zásadami z nich vyplývajícími, jako je rovné zacházení, zákaz diskriminace, vzájemné uznávání, proporcionalita a transparentnost. Pro veřejné zakázky, které převyšují určitou hodnotu, by však měla být vypracována ustanovení koordinující vnitrostátní postupy při zadávání veřejných zakázek, aby se zajistilo uplatňování uvedených zásad v praxi a otevření zadávání veřejných zakázek hospodářské soutěži.
- (2) [...] musí být současná pravidla pro zadávání veřejných zakázek [...] revidována a modernizována, aby se zvýšila efektivita veřejných výdajů, zejména usnadněním účasti malých a středních podniků na veřejných zakázkách [...]. Je rovněž třeba vyjasnit základní pojmy a koncepty, aby se zajistila právní jistota, a začlenit do současných pravidel určité aspekty související s ustálenou judikaturou Soudního dvora Evropské unie.“

- 4 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Definice“, v odstavci 1 stanoví:

„Pro účely této směrnice se použijí následující definice:

[...]

10. ‚hospodářským subjektem‘ se rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba nebo veřejný subjekt nebo skupina těchto osob nebo subjektů, včetně dočasných sdružení podniků, které na trhu nabízejí provedení stavebních prací nebo stavby, dodání výrobků nebo poskytování služeb;

[...]“

5 Článek 19 uvedené směrnice, nadepsaný „Hospodářské subjekty“, v odstavci 2 stanoví:

„Skupiny hospodářských subjektů včetně dočasných sdružení se mohou účastnit zadávacích řízení. Veřejní zadavatelé od nich nemohou vyžadovat určitou právní formu k tomu, aby mohly podat nabídku nebo žádost o účast.

V nezbytných případech mohou veřejní zadavatelé v zadávací dokumentaci upřesnit, jaké požadavky mají skupiny hospodářských subjektů splňovat, pokud jde o ekonomickou a finanční způsobilost nebo technickou a odbornou způsobilost uvedené v článku 58, je-li to opodstatněno objektivními důvody a je to přiměřené. Členské státy mohou stanovit všeobecné podmínky pro požadavky, které mají skupiny hospodářských subjektů splňovat.

Podmínky plnění veřejných zakázek těmito skupinami hospodářských subjektů, jež se liší od podmínek pro jednotlivé účastníky, musí být také opodstatněny objektivními důvody a být přiměřené.“

6 Článek 58 téže směrnice, nadepsaný „Kvalifikační kritéria pro výběr“, v odstavcích 3 a 4 stanoví:

„3. Pokud jde o ekonomickou a finanční situaci, mohou veřejní zadavatelé stanovit požadavky k zajištění toho, aby hospodářské subjekty měly ekonomickou a finanční způsobilost nezbytnou k plnění veřejné zakázky. Za tímto účelem mohou veřejní zadavatelé zejména požadovat, aby hospodářské subjekty dosahovaly určitého minimálního ročního obratu, včetně určitého minimálního obratu v oblasti, které se veřejná zakázka týká. Nadto mohou veřejní zadavatelé vyžadovat, aby hospodářské subjekty poskytly informace o svých ročních účetních závěrkách [...]. Požadovat mohou také odpovídající úroveň pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu povolání.

[...]

4. Pokud jde o technickou a odbornou způsobilost, mohou veřejní zadavatelé stanovit požadavky k zajištění toho, aby hospodářské subjekty disponovaly lidskými a technickými zdroji a zkušenostmi, které jsou nezbytné pro plnění veřejné zakázky v odpovídající kvalitě.

[...]“

7 Článek 63 směrnice 2014/24, nadepsaný „Využití kapacity jiných subjektů“, stanoví:

„1. Pokud jde o kritéria týkající se ekonomické a finanční situace stanovená podle čl. 58 odst. 3 a kritéria týkající se technické a odborné způsobilosti stanovená podle čl. 58 odst. 4, může hospodářský subjekt, je-li to vhodné a pro určitou veřejnou zakázku, využít kapacity jiných subjektů bez ohledu na právní povahu vztahů mezi ním a těmito subjekty. Pokud však jde o kritéria týkající se vzdělání a odborné kvalifikace stanovená v příloze XII části II písm. f) nebo relevantních profesních zkušeností, mohou hospodářské subjekty využít kapacity jiných subjektů pouze tehdy, budou-li uvedené subjekty vykonávat stavební práce nebo služby, pro něž se tyto kapacity vyžadují. Má-li hospodářský subjekt v úmyslu využít způsobilosti jiných subjektů, prokáže veřejnému zadavateli, že bude disponovat nezbytnými zdroji, například tím, že předloží závazek těchto subjektů učiněný za tímto účelem.

[...]

Za stejných podmínek může skupina hospodářských subjektů uvedená v čl. 19 odst. 2 využít způsobilosti účastníků skupiny nebo jiných subjektů.

2. V případě veřejných zakázek na stavební práce, služby a umístění stavby nebo instalační práce v rámci veřejné zakázky na dodávky mohou veřejní zadavatelé požadovat, aby určité stěžejní úkoly byly vykonávány přímo uchazečem samotným, nebo pokud je nabídka předkládána skupinou hospodářských subjektů uvedenou v čl. 19 odst. 2, účastníkem dané skupiny.“

Italské právo

- 8 Článek 83 decreto legislativo du 18 avril 2016, n. 50 – Codice dei contratti pubblici (supplemento ordinario alla GURI n. 91, del 19 aprile 2016) [legislativní nařízení ze dne 18. dubna 2016, č. 50 – zákoník o veřejných zakázkách (běžný doplněk GURI č. 91 ze dne 19. dubna 2016)] (zákoník o veřejných zakázkách), týkající se kvalifikačních kritérií pro výběr a pomoci při vypracování dokumentace, v odstavci 8 stanoví:

„Veřejní zadavatelé uvedou v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo ve výzvě k potvrzení zájmu požadované podmínky účasti, jež mohou být vyjádřeny jako minimální úroveň způsobilosti, jakož i vhodné doklady a provedou formální a věcné ověření kapacit realizace, technických a odborných schopností, včetně lidských zdrojů uvnitř podniku, jakož i skutečně vykonávaných činností. Pro subjekty uvedené v čl. 45 odst. 2 písm. d), e), f) a g) uvede oznámení o zahájení zadávacího řízení případně poměr, v jakém musí být tato kritéria splněna jednotlivými zúčastněnými soutěžiteli. Zmocněnec musí v každém případě splňovat kritéria a uskutečňovat plnění ve většinovém poměru. Oznámení o zahájení zadávacího řízení a výzvy k podávání nabídek nemohou obsahovat jiné požadavky, jejichž nesplnění by vedlo k vyloučení, než které jsou stanoveny v tomto zákoníku a jiných platných právních předpisech. Takové jiné požadavky jsou v každém případě neplatné.“

- 9 Článek 89 tohoto zákoníku, který se týká možnosti využít způsobilosti jiných subjektů, v odstavci 1 stanoví:

„Hospodářský subjekt bez ohledu na to, zda samostatně nebo jako člen skupiny uvedené v článku 45, může pro určitou zakázku splňovat požadavek týkající se kritérií ekonomické, finanční, technické a odborné povahy uvedených v čl. 83 odst. 1 písm. b) a c), která jsou pro účast v zadávacím řízení nezbytná, a v každém případě, s výjimkou kritérií uvedených v článku 80, využitím způsobilosti jiných subjektů, včetně subjektů, které jsou účastníky skupiny, bez ohledu na právní povahu vztahů mezi ním a těmito subjekty. [...]“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 10 SRR zahájila zadávací řízení za účelem zadání služby odvozu, sběru a přepravy k zařízením na zpracování pevného tříděného a netříděného komunálního odpadu, včetně podobného odpadu, jakož i dalších služeb veřejné hygieny v 33 obcích, které jsou v ní sdruženy. Zakázka v celkové hodnotě 42 005 042,16 eura bez daně z přidané hodnoty (DPH) a na období sedmi let byla rozdělena na tři části. Oznámení o zahájení zadávacího řízení upřesňovalo pro každou část zakázky požadavky týkající se ekonomické a finanční situace a technické způsobilosti. Mimoto bylo pro účely zadání zakázky stanoveno použití kritéria ekonomicky nejvýhodnější nabídky na základě nejlepšího poměru kvality/ceny.

- 11 Pokud jde o část 2, v hodnotě 19 087 724,73 eura, která se týkala poskytování služeb 11 obcím, byla zakázka zadána dočasnému sdružení podniků tvořenému ditta individuale Pippo Pizzo, společnostmi Onofaro Antonino Srl a Gial Plast Srl (dále jen „ATI Pippo Pizzo“), zatímco dočasnému sdružení podniků tvořenému společnostmi Caruter Srl a Gilma Srl (dále jen „ATI Caruter“) bylo přiděleno druhé místo.
- 12 Sdružení ATI Caruter podalo žalobu k Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (regionální správní soud pro region Sicílie, Itálie) proti rozhodnutí o zadání zakázky sdružení ATI Pippo Pizzo. Sdružení ATI Pippo Pizzo podalo incidenční žalobu proti rozhodnutí o připuštění sdružení ITA Caruter do zadávacího řízení.
- 13 Rozsudkem ze dne 19. prosince 2019 vyhověl tento soud hlavní žalobě a zrušil připuštění sdružení ATI Pippo Pizzo do zadávacího řízení, jakož i udělení zakázky tomuto sdružení. V rámci rozhodnutí o incidenční žalobě výše uvedený soud zrušil také rozhodnutí o připuštění sdružení ITA Caruter do zadávacího řízení.
- 14 Uvedený soud ve svém rozhodnutí uvedl, že v souladu s čl. 83 odst. 8 ve spojení s článkem 89 zákoníku o veřejných zakázkách může zmocněný podnik vždy využít způsobilosti jiných hospodářských subjektů, které jsou součástí skupiny, avšak za podmínky, že sám splňuje podmínky účasti a ve vztahu k ostatním hospodářským subjektům uskutečňuje většinu plnění. V projednávaném případě přitom ditta individuale Pippo Pizzo sama o sobě nesplňovala podmínky stanovené oznámením o zahájení zadávacího řízení, o které se jedná ve věci v původním řízení, a nemohla se dovolávat způsobilosti jiných podniků dočasného sdružení podniků, jehož byla zmocněncem.
- 15 Sdružení ATI Caruter podalo proti tomuto rozsudku odvolání ke Consiglio di giustizia amministrativa per la Regione siciliana (Rada správního soudnictví pro region Sicílie, Itálie), která je předkládajícím soudem. Sdružení ATI Pippo Pizzo podalo proti uvedenému rozsudku vzájemné odvolání.
- 16 Předkládající soud má za to, že výklad zákoníku o veřejných zakázkách podaný soudem prvního stupně, podle kterého musí zmocněnec v každém případě splňovat podmínky účasti a ve většinovém poměru uskutečňovat plnění, by mohl být v rozporu s článkem 63 směrnice 2014/24, jelikož tento posledně uvedený článek podle všeho neomezuje možnost hospodářského subjektu využít způsobilosti třetích subjektů.
- 17 Za těchto podmínek se Consiglio di giustizia amministrativa per la Regione Siciliana (Rada správního soudnictví pro region Sicílie) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání článek 63 směrnice [2014/24] týkající se institutu využití způsobilosti třetích osob ve spojení se zásadami svobody usazování a volného pohybu služeb, uvedenými v člancích 49 a 56 SFEU, uplatnění italské vnitrostátní právní úpravy týkající se ‚kvalifikačních kritérií pro výběr a odstranění nesrovnalostí v nabídkách‘, která je obsažena v čl. 83 odst. 8 [třetí] věť [zákoníku o veřejných zakázkách], podle níž v případě uplatnění institutu využití způsobilosti třetích osob [institut stanovený v článku 89 (zákoníku o veřejných zakázkách)] musí zmocněnec v každém případě splňovat kritéria a uskutečňovat plnění ve většinovém poměru?“

K žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení

- 18 Předkládající soud požádal o projednání této věci ve zrychleném řízení podle článku 105 jednacího řádu Soudního dvora.
- 19 Na podporu své žádosti tento soud uvedl, že projednávaná věc nastoluje zásadní otázku, jež má dopad na rozhodnutí hospodářských subjektů, které chtějí využít způsobilosti třetího podniku za účelem účasti na zadávacím řízení, a že tato otázka je předmětem mnoha sporů před italskými soudy. Dále vzhledem k tomu, že předkládající soud již rozhodl o všech ostatních argumentech, závisí pokračování zadávacího řízení na veřejnou zakázku, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, na rozhodnutí Soudního dvora. Konečně část 2 této veřejné zakázky se týká služby sběru a přepravy tuhého komunálního odpadu, jakož i dalších služeb veřejné hygieny pro jedenáct obcí regionu Sicílie a její výše činí 19 087 724,73 eura.
- 20 Článek 105 odst. 1 jednacího řádu v tomto ohledu stanoví, že předseda Soudního dvora může k žádosti předkládajícího soudu, nebo výjimečně i bez návrhu, po vyslechnutí soudce zpravodaje a generálního advokáta rozhodnout o projednání předběžné otázky ve zrychleném řízení, pokud povaha věci vyžaduje, aby byla projednána bez zbytečného odkladu.
- 21 Pokud jde nejprve o skutečnost, že vznesená otázka je předmětem četných sporů v Itálii, je třeba připomenout, že zrychlené řízení podle čl. 105 odst. 1 jednacího řádu představuje procesní nástroj určený k řešení mimořádně naléhavé situace (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 31. srpna 2010, UEFA a British Sky Broadcasting, C-228/10, nezveřejněné, EU:C:2010:474, bod 6; ze dne 20. prosince 2017, M. A. a další, C-661/17, nezveřejněné, EU:C:2017:1024, bod 17, jakož i ze dne 18. ledna 2019, Adusbef a další, C-686/18, nezveřejněné, EU:C:2019:68, bod 11).
- 22 Značný počet osob nebo právních situací, které jsou potenciálně dotčeny položenou otázkou, přitom nemůže sám o sobě představovat výjimečnou okolnost, která by mohla odůvodnit použití zrychleného řízení (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 8. března 2018, Vitali, C-63/18, nezveřejněné, EU:C:2018:199, bod 17 a citovaná judikatura).
- 23 Dále, pokud jde o skutečnost, že řešení sporu v původním řízení závisí na odpovědi, kterou Soudní dvůr poskytne na položenou otázku, z judikatury vyplývá, že pouhý zájem jednotlivců, jistě legitimní, na co možná nejrychlejším určení rozsahu práv, která jim vyplývají z unijního práva, nemůže prokázat existenci mimořádné okolnosti ve smyslu čl. 105 odst. 1 jednacího řádu (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 8. března 2018, Vitali, C-63/18, nezveřejněné, EU:C:2018:199, bod 18 a citovaná judikatura).
- 24 Pokud jde mimoto o údajnou naléhavost prací, které jsou předmětem veřejné zakázky, o niž se jedná ve věci v původním řízení, je třeba uvést, že požadavek vyřešení sporu projednávaného před Soudním dvorem v krátkých lhůtách nemůže vyplývat pouze ze skutečnosti, že předkládající soud je povinen zajistit rychlé vyřešení sporu, ani z pouhé okolnosti, že zpoždění nebo pozastavení prací, které jsou předmětem veřejné zakázky, může mít pro dotčené osoby škodlivé dopady (v tomto smyslu viz usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 18. července 2007, Komise v. Polsko, C-193/07, nezveřejněné, EU:C:2007:465, bod 13 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 8. března 2018, Vitali, C-63/18, nezveřejněné, EU:C:2018:199 bod 19 a citovaná judikatura).

- 25 Konečně, pokud jde o hodnotu zakázky, o níž se jedná ve věci v původním řízení, z ustálené judikatury vyplývá, že hospodářské zájmy, ať jsou jakkoli významné a legitimní, nemohou samy o sobě odůvodnit použití zrychleného řízení (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 16. března 2017, Abanca Corporación Bancaria, C-70/17, nezveřejněné, EU:C:2017:227, bod 13 a citovaná judikatura).
- 26 Za těchto podmínek předseda Soudního dvora dne 13. ledna 2021 po vyslechnutí soudce zpravodaje a generálního advokáta rozhodl, že žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení nevyhoví.

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 27 Italská vláda namítá nepřípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce z důvodu hypotetické povahy předestřeného problému, jelikož má za to, že relevance této žádosti ve vztahu ke specifickému předmětu věci v původním řízení není prokázána.
- 28 V tomto ohledu je podle ustálené judikatury Soudního dvora v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy zavedené článkem 267 SFEU věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání rozsudku, tak relevanci otázek, které Soudnímu dvoru klade. Proto, týkají-li se položené otázky výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek ze dne 4. prosince 2018, Minister for Justice and Equality a Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, bod 26 a citovaná judikatura).
- 29 Z toho vyplývá, že se na otázky týkající se unijního práva vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad nebo posouzení platnosti unijní normy nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. února 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, bod 29, ^a usnesení ze dne 26. března 2021, Fedasil, C-134/21, EU:C:2021:257, bod 48).
- 30 V projednávané věci je třeba uvést, že předběžná otázka se týká výkladu ustanovení unijního práva, zejména článku 63 směrnice 2014/24, a že předkládací rozhodnutí uvádí skutkový a právní rámec způsobem dostatečným k tomu, aby Soudní dvůr mohl určit rozsah této otázky.
- 31 Mimoto se nejeví, že by požadovaný výklad neměl žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení nebo že by daný problém byl hypotetický. Zatímco totiž článek 63 směrnice 2014/24 veřejným zadavatelům umožňuje vyžadovat pouze to, aby podnik, který je vedoucím členem skupiny sám vykonával „určité stěžejní úkoly“, z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že podnik, kterému byla zadána zakázka, o níž se jedná ve věci v původním řízení, byl vyloučen z řízení z důvodu, že neprovede práce „ve většinovém poměru“, jak vyžaduje čl. 83 odst. 8 zákoníku o veřejných zakázkách.
- 32 Z tohoto důvodu vše nasvědčuje tomu, že odpověď Soudního dvora týkající výkladu požadovaného předkládajícím soudem je nezbytná k tomu, aby posledně uvedený mohl vydat svůj rozsudek.

33 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je tudíž přípustná.

K předběžné otázce

- 34 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 63 směrnice 2014/24 ve spojení s články 49 a 56 SFEU vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž podnik, který je zmocněncem skupiny hospodářských subjektů účastnící se zadávacího řízení na veřejnou zakázku, musí splňovat kritéria stanovená v oznámení o zahájení zadávacího řízení a uskutečňovat plnění této zakázky ve většinovém poměru.
- 35 Na úvod je třeba uvést, že jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, směrnicí 2014/24 lze použít na skutkové okolnosti věci v původním řízení. Mimoto je třeba zdůraznit, že ustanovení této směrnice musí být podle bodu 1 jejího odůvodnění vykládána v souladu se zásadami svobody usazování a svobodného poskytování služeb a zásadami z nich odvozenými. V důsledku toho není namístě provést samostatné posouzení položené otázky na základě článků 49 a 56 SFEU (obdobně viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, *Ciçlat*, C-199/15, EU:C:2016:853, bod 25). Ostatně, jelikož projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce nevznáší žádnou novou otázku týkající se zásad svobody usazování a volného pohybu služeb nebo zásad, které z nich vyplývají, stačí se zabývat položenou předběžnou otázkou s odkazem na směrnici 2014/24.
- 36 Článek 63 této směrnice v odstavci 1 stanoví, že hospodářský subjekt může pro určitou zakázku využít kapacity jiných subjektů, pokud jde o kritéria týkající se hospodářské a finanční situace, jakož i kritéria týkající se technické a odborné způsobilosti, a že za stejných podmínek může skupina hospodářských subjektů využít způsobilosti účastníků skupiny nebo jiných subjektů. Kromě toho v odstavci 2 upřesňuje, že pro určité druhy zakázek, včetně zakázek na služby, „mohou veřejní zadavatelé požadovat, aby určité stěžejní úkoly byly vykonávány přímo uchazečem samotným, nebo pokud je nabídka předkládána skupinou hospodářských subjektů [...] účastníkem dané skupiny“.
- 37 Článek 83 odst. 8 zákoníku o veřejných zakázkách přitom tím, že podniku zmocněnému skupinou hospodářských subjektů ukládá, aby ve vztahu ke všem členům skupiny, uskutečňoval plnění „ve většinovém poměru“, tedy povinnost poskytovat většinu všech služeb, na které se zakázka vztahuje, stanoví přísnější podmínku, než je podmínka stanovená směrnicí 2014/24, která pouze opravňuje veřejného zadavatele k tomu, aby v oznámení o zahájení zadávacího řízení stanovil, že určité stěžejní úkoly budou vykonávány přímo účastníkem skupiny hospodářských subjektů.
- 38 Podle režimu zavedeného touto směrnicí jsou těmi, kdo mohou vyžadovat, aby určité stěžejní úkoly byly vykonávány přímo uchazečem samotným, nebo pokud je nabídka předložena skupinou hospodářských subjektů uvedenou v čl. 19 odst. 2 směrnice 2014/24, účastníkem uvedené skupiny, veřejní zadavatelé, zatímco podle vnitrostátního práva, o které se jedná ve věci v původním řízení, je tím, kdo horizontálně pro všechny veřejné zakázky v Itálii stanoví, aby zmocněnec skupiny hospodářských subjektů uskutečňoval většinu plnění, vnitrostátní zákonodárce,
- 39 Platí, že čl. 19 odst. 2 druhý pododstavec směrnice 2014/24 stanoví, že členské státy mohou stanovit všeobecné podmínky pro požadavky, které mají skupiny hospodářských subjektů splňovat, pokud jde o ekonomickou a finanční způsobilost nebo technickou a odbornou způsobilost uvedené v článku 58.

- 40 Nicméně i kdyby způsobilost vykonávat stěžejní úkoly spadala pod pojem „technická způsobilost“ ve smyslu článků 19 a 58 směrnice 2014/24, což by vnitrostátnímu zákonodárci umožnilo zahrnout ji do všeobecných podmínek stanovených v čl. 19 odst. 2 této směrnice, takové pravidlo, jako je pravidlo obsažené v čl. 83 odst. 8 třetí větě zákoníku o veřejných zakázkách, které zmocněnci skupiny hospodářských subjektů ukládá, aby přímo sám vykonal většinu úkolů, jde nad rámec toho, co umožňuje tato směrnice. Takové pravidlo se totiž neomezuje pouze na upřesnění podmínek zajištění toho, aby hospodářské subjekty disponovaly lidskými a technickými zdroji, které jsou nezbytné pro plnění veřejné zakázky ve smyslu čl. 19 odst. 2 uvedené směrnice ve spojení s jejím čl. 58 odst. 4, ale týká se samotného plnění veřejné zakázky, a v tomto ohledu vyžaduje, aby bylo většinově uskutečňováno zmocněncem skupiny.
- 41 Konečně platí, že podle čl. 63 odst. 2 směrnice 2014/24 mohou veřejní zadavatelé požadovat, zejména v případě zakázek na služby, aby „určité stěžejní úkoly“ byly vykonávány účastníkem skupiny hospodářských subjektů.
- 42 Nicméně navzdory drobným rozdílům mezi jazykovými zněními směrnice 2014/24 z výrazu „určité stěžejní úkoly“ použitého v několika jazykových zněních této směrnice, mezi nimi ve francouzském (*certaines tâches essentielles*) a italském (*taluni compiti essenziali*) znění, stejně jako z výrazu „některé kritické úkoly“ použitého v jiných jazykových zněních uvedené směrnice, mezi nimi ve španělském (*determinadas tareas críticas*), německém (*bestimmte kritische Aufgaben*), anglickém (*certain critical tasks*), nizozemském (*bepaalde kritieke taken*) a rumunském (*anumite sarcini critice*) znění jasně vyplývá, že vůlí unijního normotvůrce, v souladu s cíli uvedenými v bodech 1 a 2 odůvodnění téže směrnice, je omezení toho, co lze uložit jedinému subjektu skupiny, v souladu s kvalitativním přístupem, a nikoliv pouze kvantitativním přístupem, za účelem posílení účasti takových skupin, jako jsou dočasná sdružení malých a středních podniků v řízeních o zadávání veřejných zakázek. Takový požadavek, jako je požadavek uvedený v čl. 83 odst. 8 třetí větě zákoníku o veřejných zakázkách, který se vztahuje na „plnění ve většinovém poměru“, je s takovým přístupem v rozporu, překračuje pojmy cíleně použité v čl. 63 odst. 2 směrnice 2014/24 a ohrožuje tak cíl sledovaný unijními právními předpisy v této oblasti, kterým je otevření veřejných zakázek co nejširší možné hospodářské soutěži a usnadnění přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám (rozsudek ze dne 2. června 2016, Pizzo, C-27/15, EU:C:2016:404, bod 27).
- 43 Ostatně, zatímco čl. 63 odst. 2 směrnice 2014/24 veřejným zadavatelům pouze povoluje, aby zejména v případě zakázek na služby vyžadovali výkon určitých úkolů tím či oním účastníkem skupiny hospodářských subjektů, čl. 83 odst. 8 zákoníku o veřejných zakázkách stanoví požadavek uskutečňování plnění ve většinovém poměru pouze ve vztahu ke zmocněnci skupiny, s vyloučením všech ostatních podniků, které se této skupiny účastní, a neoprávněně tak omezuje smysl a rozsah pojmů použitých v čl. 63 odst. 2 směrnice 2014/24.
- 44 S ohledem na výše uvedené je třeba na položenou otázku odpovědět, že článek 63 směrnice 2014/24 musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které podnik zmocněný skupinou hospodářských subjektů, která se účastní zadávacího řízení na veřejnou zakázku, musí splňovat kritéria stanovená v oznámení o zahájení zadávacího řízení a uskutečňovat plnění této zakázky ve většinovém poměru.

K nákladům řízení

- 45 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 63 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které podnik zmocněný skupinou hospodářských subjektů, která se účastní zadávacího řízení na veřejnou zakázku, musí splňovat kritéria stanovená v oznámení o zahájení zadávacího řízení a uskutečňovat plnění této zakázky ve většinovém poměru.

Podpisy.